

Književnost.

— »Gozdovnik«. Povest iz ameriškega življenja. II del, jako zanimive vsebine, je ravnokar izšel, cena mu je 40 kr. Založil in prodaja Anton Turk, knjigovezec v Ljubljani, Dunajska cesta.

Novice.

— **Imenovanje.** Profesor na novomeški gimnaziji g. Luka Pintar je imenovan skriptorjem licijalne knjižnice v Ljubljani, g. dr. Pipenbacher suplent na ljubljanski nižji gimnaziji pa stalnim učiteljem na novomeški gimnaziji.

— **Rudeči križ.** Dne 16. t. m. se je vršil pod predsedstvom I. podpredsednika, gosp. ces. svetnika Iv. Murnika, redni letni občni zbor deželnega pomožnega društva Rdečega križa za Kranjsko. Predsednik pozdravi zbor, posebno vojaške svetnike, gosp. c. in kr. višje-štabnega zdravnika dr. vitez Wagner-ja in gosp. stotnika Ivan Žagarja, potem pojasni v kratkem delovanje društveno v l. 1897., na kar se odobruje vzameta na znanje letno poročilo in računski zaključek. Društvo je štelo v minolem letu 3 častne člane, 209 rednih in 2 podporna člana. Premoženje je znašalo 15.808 gld. 54 kr. v gotovini in 565 gld. v obligacijah in srečkah. Dohodki so znašali 1761 gld. 17 kr., stroški 649 gld. 97 kr. K poslednjim spadajo upravni stroški v znesku 304 gld. 97 kr., podpora za po toči prizadete Dolenjce 200 gld., podpori dvema invalidoma skupaj 15 gld. in 30% prispevek na centralno zalogo v znesku 130 gld. Koncem leta se je premoženje pomnožilo za 1111 gld. 20 kr. 15 podružnic je štelo 556 članov s 6638 gld. 12 kr. premoženja. Pri volitvi novega odbora za dobo 3 let izvolili so se dosedanji funkcionarji, namreč, gg.: Dr. Karol vitez Bleiweis-Trsteniški, dr. Emil Bock, Jakob Čik, Peter Grasselli, Vincenc Hübschmann, dr. Friderik Keesbacher, Emerik Mayer, Ivan Murnik, Ivan Perdan in Andrej Zamejic za glavno društvo in gospodje Albin Achtschin, Franc Doberlet, Ferdinand Mahr, Gabrijel Piccoli in dr. Jos. Stare za podružnice. Za pregledovalce računov so se zopet izolili gg.: višji računski svetnik Viktor Colloretto, Karol Karinger in Josip Kušar in za namestnike gg.: Anton Klein in Josip Lozar. Konečno je zbor izrazil s tem, da je vstal s sedežev vsem dobrotnikom in pospešiteljem društva najtoplejšo zahvalo, posebno kranjski hranilnici, kranjskemu deželnemu zboru, večim gospodom okrajnim glavarjem za njih krepko pospeševanje društvenih interesov, potem odposlancem pri zveznem zboru, vodstvom podružnic, ljubljanskemu časopisju itd. Pri odborovi seji, ki se je na to vršila, se je zopet izvolilo dosedanje predsedstvo, namreč gosp. Emerik Mayer predsednikom, gosp. Ivan Murnik I. podpredsednikom in gosp. dr. Friderik Keesbacher II. podpredsednikom. Dalje je volil odbor 3 odposlance k zveznemu zboru na Dunaji in sicer 2 za glavno društvo in 1 za podružnice. Dosedanji razsodiški kolegij obstoječ iz gospodov c. kr. dež. sodn. svetnika Jos. Martinak-a, c. kr. dež. sodn. svetnika Karola Pleško-ta, c. kr. dvornega svetnika dr. Jos. Rašič-a, potem c. kr. deželnovladnega svetnika Ludovika markija Gozani-ja in c. kr. dež. vladnega svetnika Jos. Merk-a se zopet potrdi.

— **Dramatično društvo v Ljubljani** je imelo 16. t. m. svoj redni občni zbor. Iz poročila o društvenem delovanju v minoli gledališki sezoni posnamemo: Vseh predstav je bilo 70 in sicer 35 dramskih, 33 opernih in 2 dramski in operni skupno. Dohodkov je imelo društvo 17.744 gld. 51 kr. stroškov pa 17.633 gld. 44½ kr. Na gažah se je izdalo 14.090 gld. Predstave so nesle le čistih 4034 gld. 37 kr. Društvo je imelo 193 udov. Na novo se je volil v odbor g. dr. Zbašnik. G.

predsednik dr. Tavčar je zaključil z zahvalo podpornikom občni zbor.

— **Šenklovsko-frančiškanska ženska podružnica** družbe sv. Cirila in Metoda je priredila minolo nedeljo prav zabavno veselico v Narodnem domu. Svirala je vojaška godba in pel prav pohvalno zbor in četverospjev slovenskega trgovskega pevskega društva. Originalna pošta in vabljeni buffet, katera so priredile marljive podružnične odbornice sta vrgla lepo svoto v prid šolski družbi. Veselica se je obnesla v zabavnem in gmotnem oziru vrlo dobro.

— **Vseučilišče v Ljubljani.** Črnomaljski mestni zastop je sklenil peticijo na poslansko zbornico, v kateri se povdarja živa potreba ustanovitve slov. vseučilišča v Ljubljani. — Slovenske občine storite jednako!

— **Ljubljanski nemškutarji** hočejo tudi letos poskusiti svojo srečo pri občinskih nadomestnih volitvah, ki se bodo vršile prihodnji teden. Postavili so v prvem in drugem po dva, v tretjem razredu ednega kandidata. Upanja na zmago pač nimajo, a pokazati hočejo, da so tu. Ker se tako radi pokažejo nasprotne Slovincem, bi bilo le naravno, ko bi ti iz tega povsod izvajali konsekvence. Marsikaterega nemškutarja bi utegnili to boleti. Dolžnost slovenskih volilcev pa je, da polnoštevilno stopijo na volišče in jednoglasno oddado glasove slovenskim kandidatom in s tem prav odločno zavrnejo domišljavost presitih nemškutarjev. Seveda odkar so se Nemci proglasili za „Herrenvolk“ v Avstriji, hočejo tudi ljubljanski nemškutarji biti deležni tega naslova.

— **Vipavska in vrhniška železnica.** Z zgradbo obeh železnic se prične v kratkem. Dela za vrhniško železnico so se oddala stavbeniku g. Filipu Zupančiču v Ljubljani. Z zaznamovanjem tira pri Vipavski železnici so pričeli inženirji že 14. t. m. V Gorici bo stal kolodvor južno od sedanjega in železnica se zavije potem sredi polja proti Biljam, od tam pa pojde skoz in skoz za Vipavo navzgor do Ustij ob kranjski meji, kjer se obrne nekoliko nazaj proti Putrihom blizu Ajdovščine. Vipavska železnica bo le 30,2 km. dolga in imela naslednje postaje: Bilje, Dornberg, Sela-Fužine, Kamenje-Kodrovo, Žabje, Ustje in Ajdovščina. Pri Dornbergu bo treba mostu čez Vipavščico, pri Rojcih pa 300 m. dolg predor.

— **Razgrajaci — gospodarji v Trstu.** Ko je tržaški škof monsign. Šterk odredil poleg laških in nemških tudi izvanredne misijonske pridige v slovenskem jeziku pri sv. Jakobu v Trstu, tedaj je stopil ves lahonski iredentarski Izrael tržaški po konci in se vrgel z vso togoto proti slovenskim propovedim, češ škof hoče Trst posloveniti. Z mestnim zborom na čelu so poskusili vse, da zaprečijo napovedane slovenske pridige. Župan je osebno protestoval pri škofu in mestni gospodje so vprizorili tudi protest 80 laških duhovnikov. Ker jim je več narodni fanatizem nego vera, postavili so se ti duhovniki na komando židovstva proti svojemu škofu. Poskusili so zoprneži tudi tožiti škota pri papežovem nunciju na Dunaji. Laški časopisi „židovski“ in „katoliški“ so pa kar grmeli s strastnimi napadi na škofa. Mestni zbor je odtegnil stolni cerkvi tudi sodelovanje mestne godbe in pevskega zbora. Tem napadom se je naposled škof toliko udal, da je slovenske propovedi za nekaj tednov odložil. Seveda proti napovedi nemških najmanje pa laških propovedi se ni dvignil nobeden. Ko so se pa minoli teden pričele v cerkvi sv. Antona novega laške propovedi tedaj je bil lahonski iredentizem in socijalni demokratizem pod vodstvom židovstva zopet ves po konci. Josip Pavisich je razpravljal socijalno vprašanje in v svoji propovedi pobijal brezverstvo ter nevarne nauke socijalnih demokratov. Zbralo se je v cerkvi in pred cerkvijo nebrojno najete poulične sodrge, ki je propovednika motila v propovedanji. Demonstrantje so vprizorili največje izgrede po mestu. S klici: Proč z jezuiti, proč s škofom so rjovelj sem ter tja po ulicah. Policija in